



## ЗАКОН УКРАЇНИ

# Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту, вдосконалення законодавства з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, організації та проведення евакуації населення, забезпечення охорони життя та здоров'я громадян

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189):

1) статтю 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

«місця масового відпочинку населення на водних об'єктах — визначені органами місцевого самоврядування у встановленому законом порядку водні об'єкти (їх частини) та прилеглі до них земельні ділянки, острови, пляжні зони, призначені для організованого відпочинку населення».

У зв'язку з цим абзаци п'ятдесят четвертий — сімдесят п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятдесят п'ятим — сімдесят шостим;

2) пункт 7 статті 14 доповнити словами «визначення порядку обліку місць масового відпочинку населення на водних об'єктах»;

3) у статті 51: частину восьму викласти в такій редакції:

«При визначенні таких місць перевага надається традиційно розташованим місцям масового відпочинку населення на водних об'єктах»;

після частини восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

«Забезпечення охорони життя та здоров'я громадян у місцях масового відпочинку населення на водних об'єктах покладається на водокористувача, який узяв водний об'єкт у користування на умовах оренди».

У зв'язку з цим частини дев'яту — дев'ятнадцяту вважати відповідно частинами десятою — двадцятою.

2. У Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 34—35, ст. 458):

1) частину першу статті 1 викласти в такій редакції:

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

«1. Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, пожеж та інших небезпечних подій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — центральні органи виконавчої влади), органів державної влади, що не входять до системи центральних органів виконавчої влади (далі — інші органи державної влади), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, встановлює права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (далі — суб'єкти господарювання), а також інших юридичних осіб»;

2) у частині першій статті 2:

пункт 15 після слів «настання надзвичайної ситуації» доповнити словами «або небезпечної події»;

доповнити пунктом 21<sup>1</sup> такого змісту:

«21<sup>1</sup>) ланка територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту — організаційна сукупність органів управління та підпорядкованих їм сил цивільного захисту, відповідних суб'єктів господарювання, які виконують завдання цивільного захисту на території районів, районів у містах Києві та Севастополі, міських територіальних громад, адміністративними центрами яких є обласні центри»;

пункт 35 викласти в такій редакції:

«35) постраждалий внаслідок надзвичайної ситуації — особа, якій заподіяно фізичну та/або матеріальну шкоду внаслідок надзвичайної ситуації»;

пункт 38 виключити;

пункт 41 викласти в такій редакції:

«41) спеціалізована служба цивільного захисту — сили цивільного захисту центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, об'єднані для виконання завдань у сфері цивільного захисту відповідної функціональної спрямованості»;

доповнити пунктом 42<sup>1</sup> такого змісту:

«42<sup>1</sup>) субланка ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту — організаційна сукупність органів управління та підпорядкованих їм сил цивільного захисту, відповідних суб'єктів господарювання, які виконують завдання цивільного захисту на території міської, селищної, сільської територіальної громади»;

3) у статті 6:

в абзаци другого частини першої слова «державні органи» замінити словами «органи державної влади»;

абзаци першого частини третьої після слів «центральних і місцевих органів виконавчої влади» доповнити словами «інших органів державної влади»;

у частині четвертій слово «утворюються» замінити словами «можуть утворюватися»;

4) у статті 8: частину третю доповнити пунктом 13<sup>1</sup> такого змісту:

«13<sup>1</sup>) підготовка керівного складу єдиної державної системи цивільного захисту до дій у разі мобілізації та виконання завдань цивільного захисту у воєнний час з урахуванням норм міжнародного гуманітарного права»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Додатковими завданнями єдиної державної системи цивільного захисту в особливий період є:

1) у період дії воєнного стану:

оповіщення органів управління та сил цивільного захисту єдиної дер-

жавної системи цивільного захисту, а також населення про загрозу застосування чи застосування засобів ураження;

введення в дію та реалізація планів цивільного захисту на особливий період;

приведення органів управління та сил цивільного захисту, пунктів управління, систем зв'язку та оповіщення у готовність до дій в умовах особливого періоду;

організація та проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які виникли внаслідок воєнних (бойових) дій, у тому числі із застосуванням засобів ураження; переведення органів управління і сил цивільного захисту на штати воєнного часу;

розгортання спеціальних формувань, призначених для виконання окремих завдань цивільного захисту на територіях та в населених пунктах, віднесених до груп цивільного захисту, та на об'єктах суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту;

визначення населених пунктів та районів, що потребують проведення гуманітарного розмінування, маркування небезпечних ділянок, проведення очищення (розмінування) територій;

уточнення потреби в захисних спорудах для укриття населення та приведення у готовність усіх об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, забезпечення цілодобового доступу до таких об'єктів;

організація будівництва захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтажу) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту;

здійснення заходів із забезпечення захисту джерел водопостачання;

здійснення заходів із забезпечення сталої роботи або безаварійної зупинки суб'єктів господарювання, забезпечення живучості об'єктів критичної інфраструктури, призначених для життєзабезпечення населення;

приведення у готовність до виконання завдань за призначенням формувань, які здійснюють радіаційне та хімічне спостереження (розрахунково-аналітичні групи, пости радіаційного і хімічного спостереження, диспетчерські служби), здійснення постійного радіаційного та хімічного спостереження;

здійснення заходів щодо зменшення обсягу запасів небезпечних хімічних, вибухо- і пожежонебезпечних речовин на об'єктах підвищеної небезпеки;

здійснення заходів щодо захисту сільськогосподарських тварин, тваринницьких приміщень, ферм і комплексів, створення запасів кормів і води;

здійснення заходів щодо підвищення рівня протипожежного захисту об'єктів та територій;

видача засобів індивідуального захисту органів дихання населенню та органам управління цивільного захисту, а також засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю особовому складу сил цивільного захисту;

підготовка до роботи в умовах особливого періоду мережі закладів охорони здоров'я, забезпечення їх лікарськими засобами та медичними виробами, а також здійснення підготовчих заходів до прийому постраждалих та надання їм медичної допомоги;

підготовка до роботи органів з евакуації, уточнення документації щодо організації та проведення евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей;

здійснення заходів з підготовки інфраструктури безпечних районів до прийому евакуйованого населення та матеріальних і культурних цінностей, організації забезпечення життєдіяльності евакуйованого населення та розміщення матеріальних і культурних цінностей;

проведення (у разі потреби) за окремим рішенням Кабінету Міністрів України, відповідних місцевих органів виконавчої влади (військових адміністрацій) евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей з районів можливих бойових дій у безпечні райони;

організація забезпечення евакуйованого населення житлом, основними продовольчими і непродовольчими товарами;

видача особовому складу органів управління та сил цивільного захисту посвідчень особи для персоналу цивільної оборони (цивільного захисту) міжнародного зразка;

нанесення (оновлення) на будівлі, споруди, транспортні засоби, спеціальну та іншу техніку, що підпадають під дію норм міжнародного гуманітарного права, відповідних розпізнавальних знаків (емблем);

навчання населення способам захисту від наслідків надзвичайних ситуацій, спричинених застосуванням засобів ураження;

відновлення та підтримання громадського порядку в населених пунктах та на територіях, що зазнали впливу засобів ураження;

виконання інших завдань та заходів, передбачених планами цивільного захисту на особливий період;

2) у відбудовний період: проведення цільової мобілізації для ліквідації наслідків воєнних дій та надзвичайних ситуацій;

ліквідація наслідків воєнних дій у населених пунктах та на територіях, що зазнали впливу засобів ураження;

вжиття заходів для відновлення об'єктів критичної інфраструктури сфери життєзабезпечення населення;

визначення населених пунктів та районів, що потребують проведення





гуманітарного розмінування, маркування небезпечних ділянок, проведення очищення (розмінування) територій;

залучення до ліквідації наслідків воєнних дій та надзвичайних ситуацій міжнародної допомоги; відновлення (у разі потреби) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, що зазнали руйнувань або пошкоджень»;

5) у статті 10:

у частині третій:

пункт 2 викласти в такій редакції: «2) районними (крім районів, зазначених у пункті 1 цієї частини), районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями — у районах (крім територій міських територіальних громад, зазначених у пункті 4 цієї частини), районах у містах Києві та Севастополі»;

доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) виконавчими органами міських рад — на території міських територіальних громад, адміністративними центрами яких є обласні центри»; частину четверту доповнити словами та цифрою «крім виконавчих органів міських рад, визначених пунктом 4 частини третьої цієї статті»;

б) частину першу статті 16 доповнити пунктами 7<sup>1</sup> і 8<sup>1</sup> такого змісту:

«7<sup>1</sup>) затвердження порядку перевірки діяльності аварійно-рятувальних служб та їх готовності до реагування на надзвичайні ситуації та пожежі»;

«8<sup>1</sup>) визначення порядку забезпечення надання підтримки міжнародним рятувальним командам, які допомагають у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;

7) частину першу статті 17 доповнити пунктами 14<sup>1</sup>, 14<sup>2</sup>, 14<sup>3</sup> і 14<sup>4</sup> такого змісту:

«14<sup>1</sup>) затверджує примірне положення про формування цивільного захисту»;

14<sup>2</sup>) затверджує правила безпеки людей на водних об'єктах»;

14<sup>3</sup>) затверджує вимоги безпеки у місцях масового відпочинку населення у гірській місцевості та під час надання туристичних послуг із спелеотуризму»;

14<sup>4</sup>) затверджує типовий статут (положення) аварійно-рятувальної служби»;

8) у частині другій статті 17<sup>1</sup>:

пункт 2 доповнити словами «іншими органами державної влади»;

пункти 5, 12, 17, 20 і 22 викласти в такій редакції:

«5) координує діяльність своїх сил цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організовує проведення ними аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, здійснює контроль за їх проведенням»;

«12) розгортає в разі проведення мобілізації спеціальні формування, призначені для виконання окремих завдань цивільного захисту на територіях та в населених пунктах, віднесених до груп цивільного захисту, та на об'єктах суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту»;

«17) реалізує державну політику з питань впровадження інженерно-технічних заходів цивільного захисту, виконує роботу з віднесення територій та населених пунктів до груп цивільного захисту, а також суб'єктів господарювання — до категорій цивільного захисту»;

«20) реалізує державну політику з питань організації заходів з евакуації населення, надає центральним та місцевим органам виконавчої влади, суб'єктам господарювання методичну допомогу із зазначених питань»;

«22) надає домедичну допомогу постраждалим у зоні надзвичайної ситуації, а також бере участь у межах повноважень у заходах з надання медичної допомоги при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, що супроводжуються травматизмом, захворюванням, загибеллю людей, погіршенням санітарно-епідеміологічної ситуації»;

доповнити пунктами 22<sup>1</sup> і 25<sup>1</sup> такого змісту:

«22<sup>1</sup>) організовує та здійснює заходи щодо медичного забезпечення (лікувально-профілактичні, санітарно-гігієнічні, протиепідемічні заходи, постачання медичного обладнання, санаторно-курортне лікування, медико-психологічну реабілітацію) осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, ветеранів служби цивільного захисту (ветеранів війни) та членів їхніх сімей»;

«25<sup>1</sup>) організовує та здійснює заходи з обліку, зберігання, закупівлі, переміщення та використання вибухонебезпечних матеріалів для забезпечення проведення піротехнічних і вибухових робіт»;

пункти 26 і 32 викласти в такій редакції:

«26) здійснює сертифікацію аварійно-рятувальних служб»;

«32) організовує навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та в особливий період, забезпечує розроблення навчальних планів і програм, розглядає та затверджує їх, здійснює організацію та контроль за їх виконанням»;

пункт 33 після слів «навчально-методичного забезпечення» доповнити словами «та проведення», а слова «місцевих органів виконавчої влади, органів» замінити словами «місцевих органів виконавчої влади, інших органів державної влади, органів»;

доповнити пунктами 37<sup>1</sup>, 45<sup>1</sup> і 51<sup>1</sup> такого змісту:

«37<sup>1</sup>) організовує та здійснює в межах повноважень заходи, визначені порядком надання підтримки міжнародним рятувальним командам, які допомагають у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;

«45<sup>1</sup>) здійснює контроль за виконанням правил безпеки людей на водних об'єктах»;

«51<sup>1</sup>) бере участь у проведенні оглядів об'єктів (будівель, споруд, приміщень) щодо можливості їх використання для укриття населення як найпростіших укриттів, а також здійснює контроль за станом готовності об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту до використання за призначенням»;

у пункті 59 слова «місцевих органів виконавчої влади, органів» замінити словами «місцевих органів виконавчої влади, інших органів державної влади, органів»;

9) у частині першій статті 18:

пункти 10 і 11 викласти в такій редакції: «10) забезпечення відповідно до законодавства своїх працівників засобами колективного захисту, організація здійснення суб'єктами господарювання, що належать до сфери їх управління, заходів щодо створення, утримання та використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, а в особливий період — організація будівництва захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтування) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту»;

11) організація та здійснення обліку об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту центральних органів виконавчої влади, а також суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, та захисних споруд цивільного захисту державної власності, що перебувають на балансі суб'єктів господарювання приватної форми власності, здійснення контролю за станом готовності таких об'єктів»;

доповнити пунктом 17<sup>1</sup> такого змісту:

«17<sup>1</sup>) планування, організація та проведення заходів з евакуації своїх працівників та працівників суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, а також визначення заходів з евакуації своїх працівників та працівників суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління»;

10) визначення за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, потреби фонду захисних споруд цивільного захисту, забезпечення укриття свого персоналу та працівників суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту, організації його обліку та проведення технічної інвентаризації, а в особливий період — організація будівництва захисних споруд цивіль-

сфери їх управління, а також визначення законодавством матеріальних і культурних цінностей»;

пункт 18 викласти в такій редакції: «18) забезпечення проходження навчання з питань цивільного захисту посадових осіб центральних органів виконавчої влади, а також суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту»;

доповнити пунктом 18<sup>1</sup> такого змісту:

«18<sup>1</sup>) забезпечення навчання своїх працівників та організація навчання посадових осіб суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, діям у надзвичайних ситуаціях»;

у пункті 20<sup>2</sup> слово «вадами» замінити словом «порушеннями»;

доповнити пунктом 20<sup>3</sup> такого змісту:

«20<sup>3</sup>) здійснення у межах повноважень заходів, визначених порядком надання підтримки міжнародним рятувальним командам, які допомагають у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;

10) доповнити статтею 18<sup>1</sup> такого змісту:

«Стаття 18<sup>1</sup>. Повноваження інших органів державної влади у сфері цивільного захисту

1. До повноважень інших органів державної влади у сфері цивільного захисту належить:

1) організація та забезпечення виконання заходів цивільного захисту на об'єктах, що належать до сфери їх управління;

2) організація створення об'єктових систем оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах з масовим перебуванням людей, що належать до сфери їх управління;

3) забезпечення та реалізація вимог пожежної та техногенної безпеки на об'єктах, що належать до сфери їх управління;

4) здійснення заходів щодо впровадження автоматичних засобів виявлення та гасіння пожеж;

5) організація та здійснення під час виникнення надзвичайних ситуацій заходів з евакуації працівників, відвідувачів та майна;

6) забезпечення проходження навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органу державної влади, суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів з питань цивільного захисту, а також обліку осіб, які його пройшли;

7) проведення навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях, у тому числі правилам пожежної та техногенної безпеки;

8) проведення об'єктових тренувань і навчань з питань цивільного захисту»;

9) забезпечення безперешкодного доступу уповноважених посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та його територіальних органів (у разі їх утворення) для здійснення планових або позапланових перевірок з урахуванням установленого відповідно до законодавства режиму доступу на об'єкти перевірки»;

10) визначення за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, потреби фонду захисних споруд цивільного захисту, забезпечення укриття свого персоналу та працівників суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту, організації його обліку та проведення технічної інвентаризації, а в особливий період — організація будівництва захисних споруд цивіль-

ного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтування) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту»;

11) забезпечення відповідно до законодавства своїх працівників засобами індивідуального захисту»;

12) дотримання протиепідемічного, протиепізоотичного та протиепіфітотичного режиму»;

13) своєчасне інформування з питань цивільного захисту відповідних органів управління цивільного захисту за формою та у строки, встановлені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту»;

14) виконання інших завдань і заходів у сфері цивільного захисту, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

2. В інших органах державної влади організація заходів цивільного захисту здійснюється посадовими особами з питань цивільного захисту, які призначаються керівниками зазначених органів державної влади.

Організація заходів цивільного захисту в інших органах державної влади, які мають у своїй структурі територіальні органи, здійснюється підрозділами з питань цивільного захисту.

3. Порядок діяльності підрозділів (посадових осіб) з питань цивільного захисту встановлюється відповідними положеннями (посадовими інструкціями). Положення про підрозділ (посадова інструкція) розробляється на підставі типового положення про такий підрозділ (типової посадової інструкції), що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту»;

11) у статті 19:

у частині першій:

пункти 22, 23 і 24 викласти в такій редакції:

«22) організація виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання, експлуатації та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту»;

23) визначення спільно з органами місцевого самоврядування загальної потреби в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту, необхідних для укриття всіх категорій населення за місцем роботи та за місцем проживання, а також інших категорій населення за місцем тимчасового перебування, у порядку, встановленому законодавством, та шляхів її забезпечення»;

24) планування та організація роботи із забезпечення потреб в укритті населення шляхом будівництва захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтування) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту»;

пункт 25 доповнити словами «у разі банкрутства (ліквідації) суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління»;

пункт 26 викласти в такій редакції:

«26) організація та ведення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, створення загальнодоступних інформаційних ресурсів та доведення до населення інформації про об'єкти зазначеного фонду, у тому числі у доступній для осіб з порушеннями зору та слуху формі»;

доповнити пунктом 29<sup>1</sup> такого змісту:

«29<sup>1</sup>) здійснення в межах повноважень заходів, визначених порядком надання підтримки міжнародним рятувальним командам, які допомагають у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;



у частині другій:  
у пункті 3 слова «які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії» виключити;

у пункті 7 слово «вадами» замінити словом «порушеннями»;

пункти 23, 24 і 25 викласти в такій редакції:

«23) виконання вимог законодавства щодо створення, використання, утримання, експлуатації та реконструкції об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту;

24) визначення за погодженням з місцевими державними адміністраціями потреби в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту, необхідних для укриття всіх категорій населення за місцем роботи та за місцем проживання, а також інших категорій населення за місцем тимчасового перебування, у визначених законодавством випадках;

25) реалізація заходів щодо забезпечення потреб в укритті населення шляхом будівництва захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтажу) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту»;

пункт 26 після слів «подальше використання» доповнити словами «об'єктів фонду»;

пункт 27 викласти в такій редакції:  
«27) ведення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту територіальної громади, створення загальнодоступних інформаційних ресурсів та доведення до населення інформації про об'єкти такого фонду, у тому числі у доступній для осіб з порушеннями зору та слуху формі»;

у пункті 28 слова «утриманням та станом готовності» замінити словами «станом утримання об'єктів фонду»;

доповнити пунктом 30<sup>1</sup> такого змісту:  
«30<sup>1</sup>) здійснення в межах повноважень заходів, визначених порядком надання підтримки міжнародним рятувальним командам, які допомагають у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;

12) у статті 20:  
назву доповнити словами «та інших юридичних осіб»;

у частині першій:  
абзац перший після слів «суб'єктів господарювання» доповнити словами «та інших юридичних осіб»;

у пункті 2 слова «колективного та» виключити;

доповнити пунктом 2<sup>1</sup> такого змісту:  
«2<sup>1</sup>) забезпечення засобами колективного захисту всіх своїх працівників та інших категорій населення»;

відвідувачів — для об'єктів та місць з масовим перебуванням людей;

учасників освітнього процесу — для закладів освіти;

пацієнтів (у стаціонарах) — для закладів охорони здоров'я;

вихованців (підопічних) — для інтернатних установ соціального захисту населення»;

пункти 3, 4, 8 і 15 викласти в такій редакції:

«3) розміщення інформації, у тому числі у доступній для осіб з порушеннями зору та слуху формі, про заходи безпеки та відповідну поведінку працівників, населення у разі виникнення пожеж, інших небезпечних подій та надзвичайних ситуацій на об'єктах з масовим перебуванням людей, інших об'єктах нерухомого майна, що перебувають у їх власності чи користуванні (крім суб'єктів господарювання, які займаються індивідуальною діяльністю за місцем проживання та не використовують найману працю);

4) організація та здійснення заходів з евакуації своїх працівників (персоналу) та майна, а також населення, яке перебуває в межах території суб'єкта господарювання та потрапило в зону дії небезпечних

чинників надзвичайної ситуації (небезпечної події)»;

«8) здійснення навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях та в умовах особливого періоду, у тому числі правил технічної безпеки та пожежної безпеки, забезпечення проходження в установлені строки навчання на територіальних курсах, у навчально-методичних центрах цивільного захисту та безпеки життєдіяльності працівників з числа керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту»;

«15) виконання вимог законодавства щодо створення, зберігання, утримання, експлуатації, використання та реконструкції об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту»;

«15<sup>1</sup>) визначення за погодженням з органами місцевого самоврядування потреби фонду захисних споруд цивільного захисту»;

пункт 16 викласти в такій редакції:  
«16) здійснення обліку захисних споруд цивільного захисту, які перебувають на балансі (утриманні), проведення їх технічної інвентаризації як об'єктів нерухомого майна»;

13) у статті 21:  
у пункті 1 частини першої слово «вадами» замінити словом «порушеннями»;

у пункті 3 частини другої слова «надання домедичної допомоги постраждалим» замінити словами «надання необхідної допомоги постраждалим у невідкладному стані»;

14) пункт 3 частини першої статті 25 доповнити підпунктом «г» такого змісту:  
«г) на території міських територіальних громад, адміністративними центрами яких є обласні центри, — органом місцевого самоврядування»;

15) у статті 26:  
підпункт «в» пункту 2 частини другої викласти в такій редакції:  
«в) у міській, селищній та сільській територіальній громаді — виконавчими органами сільських, селищних, міських рад. У разі відсутності на території територіальної громади відповідних сил та засобів здійснення заходів щодо забезпечення такого формування воно може здійснюватися декількома сусідніми територіальними громадами на підставі договору про співробітництво»;

частину четверту після абзацу першого доповнити двома новими абзацами такого змісту:  
«Призначення працівників до формувань цивільного захисту здійснюється відповідно до укладеного трудового договору суб'єктами господарювання згідно з рішенням про утворення таких формувань».

Умови виконання працівниками покладених на них обов'язків, а також порядок їх заохочення обумовлюються у колективних договорах, укладених у суб'єктах господарювання, і визначаються окремими наказами їх керівників».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом четвертим;

частину п'яту доповнити абзацами другим — п'ятим такого змісту:  
«Організаційна структура кожного виду формувань цивільного захисту, порядок їх оснащення технікою і майном визначаються положеннями, що затверджуються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, керівниками суб'єктів господарювання, які ці формування утворили, згідно з примірним положенням про формування цивільного захисту».

Примірне положення про формування цивільного захисту затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту».

Сили та засоби суб'єктів господарювання приватної форми власності

включаються до територіальних формувань цивільного захисту на підставі договорів між місцевими органами виконавчої влади, виконавчими органами міських, селищних та сільських рад з відповідними суб'єктами господарювання.

Загальна кількість та місця розташування територіальних формувань цивільного захисту визначаються і затверджуються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту»;

16) у частині першій статті 27 слова «центрального органу виконавчої влади, місцевої» замінити словами «центрального органу виконавчої влади, іншого органу державної влади, місцевої»;

17) у частині другій статті 31 слово «вадами» замінити словом «порушеннями»;

18) у главі 7:  
назву викласти в такій редакції:  
«Глава 7. Укриття населення в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту та евакуаційні заходи»;

статтю 32 викласти в такій редакції:  
«Стаття 32. Укриття населення в об'єктах фонду захисних споруд цивільного захисту»

1. До захисних споруд цивільного захисту належать:

1) сховище — це герметична споруда, в якій створені умови для перебування людей та їх захисту протягом певного часу (не менше 48 годин) шляхом виключення або зменшення прогнозованого впливу небезпечних чинників, що можуть виникнути внаслідок надзвичайної ситуації, застосування зброї масового ураження та звичайних засобів ураження під час воєнних (бойових) дій та/або терористичних актів;

2) протирадіаційне укриття — це негерметична споруда, в якій створені умови для перебування людей та їх захисту протягом певного часу (не менше 48 годин) шляхом зменшення прогнозованого впливу небезпечних чинників, які можуть виникнути внаслідок надзвичайної ситуації, та іонізуючого опромінення у разі радіаційної аварії і радіоактивного забруднення місцевості та непрямой дії звичайних засобів ураження під час воєнних (бойових) дій та/або терористичних актів.

2. Для укриття населення також використовуються споруди подвійного призначення — будівлі, споруди чи їх окремі частини, призначені для використання за основним функціональним призначенням з метою забезпечення суспільних або господарських потреб, а також мають відповідні захисні властивості та спроектовані, побудовані або пристосовані таким чином, щоб забезпечити умови для тимчасового перебування людей у разі виникнення небезпеки їх життю та здоров'ю під час надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів.

Первинне (мобільне) укриття — це технічний виріб, у тому числі блок-модульного типу, призначений для короткострокового (до 4 годин) захисту населення на місцевості шляхом зменшення непрямой дії звичайних засобів ураження під час воєнних (бойових) дій та терористичних актів.

Первинне (мобільне) укриття монтується чи виготовляється з дотриманням вимог національних стандартів та/або технічних регламентів, що заявлені у документі про відповідність.

Потреба у будівництві (розміщенні) первинних (мобільних) укриттів визначається уповноваженими на це органами у разі необхідності в додатковому укритті населення у місцях можливого скупчення людей на місцевості (на зупинках транспорту, в парках, місцях відпочинку тощо) в особливий період.

Найпростіше укриття — це цокольне або підвальне приміщення, інша споруда підземного простору, в якій створені умови для тимчасового перебування людей (не менше 48 годин) у разі виникнення небезпеки їх життю та здоров'ю з метою зменшення непрямой дії звичайних засобів ураження під час воєнних (бойових) дій та/або терористичних актів.

Захисні споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення та виготовлення (монтажу) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту.

3. Укриттю підлягають:

1) у сховищах:

а) працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту та розташованих у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів;

б) працівники найбільшої працюючої зміни атомних електростанцій, інших ядерних установок, а також працівники суб'єктів господарювання, які забезпечують функціонування таких станцій (установок) та перебувають у зоні можливих значних руйнувань навколо них;

в) працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до категорії особливої важливості цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів;

г) пацієнти, працівники та відвідувачі закладів охорони здоров'я, які не підлягають евакуації в безпечне місце і перебувають у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів;

г) працівники найбільшої працюючої зміни об'єктів критичної інфраструктури, віднесених до 1 та 2 категорії критичності, розташованих у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів;

2) у протирадіаційних укриттях — населення, зокрема працівники підприємств, установ, організацій, об'єктів критичної інфраструктури, пацієнти, працівники та відвідувачі закладів охорони здоров'я, учасники освітнього процесу, крім тих, хто підлягає укриттю у сховищах;

3) у спорудах подвійного призначення — населення, яке підлягає укриттю в захисних спорудах цивільного захисту, крім тих категорій населення, які підлягають укриттю у захисних спорудах, що мають перебувати в постійній готовності до використання за призначенням;

4) у первинних (мобільних) укриттях — населення, яке перебуває у місцях можливого скупчення людей на місцевості (на зупинках транспорту, в парках, місцях відпочинку тощо) в особливий період;

5) у найпростіших укриттях — населення виключно в умовах тимчасової недостатності інших об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту в особливий період.

4. Для вирішення питань щодо укриття категорій населення, визначених частиною третьою цієї статті, центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання та інші юридичні особи завчасно створюють





фонд захисних споруд цивільного захисту.

Потреба у фонді захисних споруд цивільного захисту визначається із розрахунку необхідності укриття всіх категорій населення за місцем роботи та за місцем проживання, а також інших категорій населення за місцем тимчасового перебування, у визначених законодавством випадках.

5. Порядок створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, включення об'єктів до складу та виключення таких об'єктів з фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку визначається Кабінетом Міністрів України.

6. Розміщення, проектування та будівництво захисних споруд цивільного захисту та споруд подвійного призначення здійснюються згідно з будівельними нормами, які розробляються відповідно до Закону України «Про будівельні норми».

Захисні властивості захисних споруд цивільного захисту визначаються з урахуванням групи цивільного захисту, до якої віднесено відповідну територію або населений пункт, шляхом нормування параметрів прогнозованих небезпечних чинників у будівельних нормах, які погоджуються з:

1) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту;

2) центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;

3) Міністерством оборони України;

4) Генеральним штабом Збройних Сил України.

7. Вимоги щодо утримання, облаштування та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, здійснення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, визначення критеріїв неможливості подальшого утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, оформлення документів, що підтверджують таку неможливість, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту.

8. Фінансування заходів щодо проектування та будівництва об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту та пристосування інших об'єктів для укриття населення може здійснюватися за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, інших юридичних осіб та інших не заборонених законодавством джерел. Утримання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту у готовності до використання за призначенням та експлуатація таких об'єктів здійснюються їх власниками, користувачами, юридичними особами, на балансі яких вони перебувають (у тому числі утримання та експлуатація споруд, що не увійшли до їх статутних капіталів у процесі приватизації (корпоратизації), за рахунок власних коштів та інших не заборонених законодавством джерел.

9. У разі використання одного об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту кількома центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, іншими юридичними особами та громадянами вони беруть участь в утриманні такого об'єкта відповідно до укладених між ними договорів.

10. Захисні споруди цивільного захисту можуть використовуватися у мирний час для господарських, культурних і побутових потреб у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

11. З моменту виключення споруди із фонду захисних споруд цивільного захисту вона втрачає статус об'єкта фонду захисних споруд ци-

вільного захисту. Володіння, користування та розпорядження спорудами, які втратили статус об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту, здійснюються відповідно до закону. При проведенні повторної технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту та споруд подвійного призначення забороняється внесення змін до документів, що можуть призвести до втрати відповідною спорудою статусу та функцій об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту.

12. Захисні споруди цивільного захисту державної та комунальної власності не підлягають приватизації (відчуженню). Приватизація (відчуження) споруд подвійного призначення державної та комунальної власності здійснюється за умови збереження їх функціонального призначення для укриття населення. Власник (балансоутримувач) споруди подвійного призначення зобов'язаний забезпечити збереження функціонального призначення такої споруди для укриття населення. У разі зміни власника новим власником має бути збережено функціональне призначення такої споруди для укриття населення.

13. Захисні споруди цивільного захисту в мирний час можуть передаватися в оренду для задоволення господарських, культурних та побутових потреб із збереженням цільового призначення таких споруд, крім тих, що перебувають у постійній готовності до використання за призначенням, а саме:

1) в яких розташовані пункти управління;

2) призначених для укриття працівників суб'єктів господарювання, що мають об'єкти підвищеної небезпеки;

3) розташованих у зонах спостереження атомних електростанцій та призначених для укриття населення під час радіаційних аварій;

4) призначених для укриття працівників об'єктів критичної інфраструктури, віднесених до 1 та 2 категорії критичності.

14. Особливості оренди захисних споруд цивільного захисту визначаються типовим договором оренди, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розірвання договору оренди захисної споруди цивільного захисту (її частини), яка перебуває у державній або комунальній власності, здійснюється шляхом письмового повідомлення орендаря про таке розірвання не пізніше як за 24 години до розірвання договору.

У такому разі орендар зобов'язаний звільнити захисну споруду цивільного захисту (її частину) протягом 24 годин з моменту повідомлення про розірвання договору.

Істотною умовою договору оренди захисної споруди цивільного захисту (її частини), яка перебуває у державній або комунальній власності, є умова щодо розірвання такого договору в односторонньому порядку у разі:

1) порушення порядку використання у мирний час захисної споруди цивільного захисту (її частини) для задоволення господарських, культурних і побутових потреб;

2) невиконання орендарем вимог частини шістнадцятої цієї статті.

15. Контроль за станом готовності об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту до використання за призначенням здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або його територіальними органами (у разі їх утворення) спільно з відповідними центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування шляхом проведення комплексних, контрольних та позапланових обстежень.

Комплексні обстеження є плановими і проводяться один раз на рік згідно із затвердженим планом на відповідний календарний рік.

План комплексних обстежень затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та погоджується з відповідними центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування (що залучаються до проведення обстежень) не пізніше 1 грудня року, що передуватиме плановому.

Строк здійснення комплексного обстеження не може перевищувати п'яти робочих днів. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або його територіальні органи (у разі їх утворення) письмово (особисто чи рекомендованим листом) та/або за допомогою електронного чи факсимільного зв'язку повідомляють власникам, користувачам, юридичним особам, на балансі яких перебувають об'єкти фонду захисних споруд цивільного захисту (далі — балансоутримувачі), не пізніше як за п'ять днів до дня здійснення комплексного обстеження.

Для здійснення контролю за станом усунення недоліків, виявлених під час комплексних обстежень, через два місяці з дня їх завершення проводяться контрольні обстеження.

Строк здійснення контрольних обстежень не може перевищувати трьох робочих днів.

У разі приведення єдиної державної системи цивільного захисту, її складових у режим підвищеної готовності, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного та/або воєнного стану на підставі рішення Кабінету Міністрів України та/або рішень відповідних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій здійснюються позапланові обстеження стану готовності об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту до використання за призначенням.

Строк здійснення позапланового обстеження не може перевищувати трьох робочих днів.

За результатами здійснення комплексних, контрольних та позапланових обстежень об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту уповноважені особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або його територіальних органів (у разі їх утворення) складають та в останній день заходу вручають (надсилають) балансоутримувачам акт обстеження, форма якого затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту.

Акт обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту — це обов'язкове до виконання балансоутримувачем письмове рішення, яке містить перелік порушень (якщо вони виявлені) та строк для їх усунення (який не повинен перевищувати двох місяців з дати їх виявлення).

Балансоутримувачі зобов'язані забезпечувати безперешкодний доступ уповноважених посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та/або його територіальних органів (у разі їх утворення) для здійснення відповідних обстежень.

З метою перевірки працездатності окремих систем життєзабезпечення об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, їх загальної готовності до використання за призначенням балансоутримувачами щокварталу проводяться періодичні огляди із складанням акта довідкової форми, що реєструється у спеціальному журналі. Періодичні огляди також проводяться після надзвичайних ситуа-

цій та інших небезпечних подій, що можуть негативно вплинути на технічний стан об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту.

До проведення періодичних оглядів можуть залучатися уповноважені особи територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту (у разі їх утворення).

Центральні органи виконавчої влади, зокрема Національна поліція України, інші органи державної влади, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, у діяльності щодо здійснення контролю за фондом захисних споруд цивільного захисту, його створенням, станом утримання, експлуатації та готовністю його об'єктів до використання за призначенням, зокрема забезпечувати участь своїх представників у відповідних обстеженнях, невідкладно надавати відповідну інформацію.

16. У разі приведення єдиної державної системи цивільного захисту, її складових у режим підвищеної готовності, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного стану та в особливий період захисні споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення та найпростіші укриття незалежно від форми власності повинні приводитись у готовність до використання за призначенням у строк, що не перевищує 24 годин з моменту введення відповідного правового режиму, крім захисних споруд цивільного захисту, що перебувають у постійній готовності до використання за призначенням.

У такому разі використання захисних споруд цивільного захисту для господарських, культурних і побутових потреб, а також їх оренда з метою задоволення зазначених потреб припиняються впродовж 24 годин з моменту введення відповідного правового режиму.

Приведення захисної споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення, найпростішого укриття у готовність до прийому населення може передбачати необхідність звільнення такого об'єкта (його частини) від майна третіх осіб. Необхідність звільнення споруди подвійного призначення, найпростішого укриття (їх частини) від майна третіх осіб, а також межі площ, які звільняються, та порядок такого звільнення визначаються договором оренди цих споруд, оформленим відповідно до вимог законодавства.

У разі відмови орендаря захисної споруди цивільного захисту, найпростішого укриття звільнити об'єкт фонду захисних споруд цивільного захисту у зазначений строк чи неможливості встановити місцезнаходження орендаря доступ до такої споруди для приведення її у готовність до прийому населення здійснюється без отримання згоди її користувача (несанкціонований доступ) відповідно до положень статті 29 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

До об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, що приведені у готовність до використання за призначенням, повинен бути забезпечений цілодобовий та безперешкодний доступ відповідних груп населення.

17. У період дії воєнного стану військовими адміністраціями відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» встановлюється порядок використання за призначенням об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, що визначає особливості використання об'єктів усіх форм власності для укриття населення.

Зазначений порядок повинен передбачати вимоги щодо приведення будівель, споруд чи їх окремих частин у готовність до використання за



призначенням відповідно до встановлених законодавством вимог щодо утримання та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, а також забезпечення цілодобового безперешкодного доступу до них населення за відповідними сигналами цивільного захисту.

3 урахуванням вимог цього порядку центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання та інші юридичні особи встановлюють порядок використання населенням (працівниками) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, що належать до сфери їх управління або перебувають у їх власності.

18. Відповідальність за порушення вимог щодо утримання у готовності до використання за призначенням та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту в мирний час та в особливий період несуть власники, користувачі об'єктів та юридичні особи, на балансі яких вони перебувають, відповідно до закону;

у статті 33:

у другому реченні частини восьмої слово «четвертій» замінити словом «третій»;

після частини восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

«9. Масове переміщення населення виникає під час проведення обов'язкової чи загальної евакуації із зон можливого ураження до безпечних районів (у тому числі за межі країни) у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, збройних конфліктів (у тому числі в особливий період), характеризується переміщенням великої кількості людей та/або охоплює значні території, що потрапляють до зони можливого ураження».

У зв'язку з цим частини дев'яту — шістнадцяту вважати відповідно частинами десятою — сімнадцятою;

після частини одинадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

«12. Ефективне реагування на масове переміщення населення потребує міжвідомчої координації, співпраці та об'єднання ресурсів і забезпечується шляхом:

1) відпрацювання органами державної влади та органами місцевого самоврядування завчасних алгоритмів координації заходів підтримки масового переміщення населення, які повинні включати оповіщення та інформування, визначення місць збору людей та транспорту для їх вивезення, регулювання дорожнього руху, логістику забезпечення паливно-мастильними матеріалами та предметами першої необхідності, розгортання місць для тимчасового перебування переміщених осіб тощо);

2) налагодження системи своєчасного та достовірного інформування населення про загрози та безпечні шляхи переміщення, місця збору людей для їх вивезення тощо;

3) оперативного залучення залізничного, автомобільного та інших видів транспорту для вивезення людей (у тому числі спеціалізованих транспортних засобів та спеціалізованих санітарних автомобілів екстреної медичної допомоги, обладнаних для перевезення пацієнтів, осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення), забезпечення їх безкоштовного перевезення;

4) здійснення комунікації із вразливими категоріями населення (особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення) щодо їх переміщення до безпечних районів та врахування їх інтересів;

5) організації безпечного переміщення населення власними транспортними засобами, зокрема визначення безпечних маршрутів та регулювання дорожнього руху, розгортання мережі мобільних пунктів для забезпечення питною водою, харчу-

ванням, предметами першої необхідності і надання медичної допомоги;

6) створення мобільних груп, оснащених спеціалізованими броньованими транспортними засобами, для пошуку та вивезення вразливих категорій населення (осіб з інвалідністю, людей похилого віку, дітей та інших) із осередків ураження та районів ведення активних бойових дій;

7) залучення до вирішення питань масового переміщення неурядових, у тому числі міжнародних організацій, а також неприбуткових організацій, що залучають до своєї діяльності волонтерів для надання волонтерської допомоги відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність»;

8) розроблення та запровадження тимчасових окремих спрощених процедур щодо перетину державного кордону населенням разом із особистими речами та домашніми тваринами;

9) налагодження механізму міжнародної співпраці щодо надання всебічної допомоги різним категоріям населення, яке виїхало за кордон;

10) облаштування місць для тимчасового перебування переміщених осіб, в яких можливе їх проживання та харчування, у тому числі у спеціалізованих установах для прийому осіб з інвалідністю, людей похилого віку, дітей-сиріт тощо;

11) організації надання соціальної, правової та іншої допомоги населенню у місцях їх тимчасового розміщення у безпечних районах;

12) налагодження механізму швидкого залучення переміщених осіб до діяльності громад у безпечних районах з урахуванням їх професійного та особистого досвіду;

13) відпрацювання механізмів та заходів щодо повернення населення до місць постійного проживання».

У зв'язку з цим частини дванадцятую — сімнадцятую вважати відповідно частинами тринадцятою — вісімнадцятою;

після частини чотирнадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

«15. Для міжвідомчої координації проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення можуть утворюватися координаційні штаби:

1) на державному рівні — Кабінетом Міністрів України;

2) на регіональному рівні — обласними, Київською та Севастопольською міськими державними (військовими) адміністраціями;

3) на місцевому рівні — районними державними (військовими) адміністраціями.

Положення про координаційні штаби з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення затверджуються органами, що їх утворили, на підставі типового положення про такі штаби, що затверджується Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим частини п'ятнадцятую — вісімнадцятую вважати відповідно частинами шістнадцятою — дев'ятнадцятою;

19) у статті 34:

пункт 1 частини першої викласти в такій редакції:

«1) проведення зонування території за наявності об'єктів підвищеної небезпеки і небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів, ризику виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з ними, а також інших прогнозованих небезпечних зон, визначених відповідно до державних будівельних норм»;

в абзаці першому частини третьої слова «встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту» замінити словами «затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту»;

частини п'яту і шосту викласти в такій редакції:

«5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та його територіальні органи за запитами фізичних і юридичних осіб безоплатно надають інформацію, спрямовану на дотримання вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, вимог пожежної та техногенної безпеки. Суб'єкти містобудування повинні враховувати таку інформацію при формуванні завдання на розроблення містобудівної документації та вихідних даних, необхідних для проектування об'єктів».

6. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту під час створення об'єктів будівництва визначаються у проектній документації залежно від виду будівництва та відповідно до будівельних норм»;

20) у статті 35:

пункт 3 частини першої викласти в такій редакції:

«3) впровадження рівнів втручання у разі радіаційних аварій, визначених Законом України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Порядок забезпечення населення засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю визначається Кабінетом Міністрів України».

Накопичення засобів індивідуального захисту органів дихання від бойових отруйних речовин для непрацюючого населення із числа осіб з інвалідністю 1 і 2 групи, осіб, які отримують пенсію за віком або на пільгових умовах, дітей до 16 років здійснюється у складі регіональних та місцевих матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які створюються відповідно до вимог законодавства»;

21) у пункті 9 частини першої статті 36 слово «домедичної» замінити словами «постраждалим необхідною»;

22) частину першу статті 41 доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

«У закладах освіти створюється матеріально-технічна база, що забезпечує виконання відповідних навчальних програм».

Педагогічні, науково-педагогічні працівники, які проводять навчання здобувачів освіти діям у надзвичайних ситуаціях, проходять відповідні курси підвищення кваліфікації (у міжатаційний період) у навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту на безоплатній основі»;

23) у частині дев'ятій статті 48 слова «та жетона» виключити;

24) у частині п'ятій статті 75:

абзац перший після слів «аварійно-рятувальні служби» доповнити словами «а також інші сили цивільного захисту»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Координація діяльності міжнародних сил та засобів, що перебувають для надання міжнародної допомоги, у разі їх залучення до ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснюється керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації»;

25) у частині четвертій статті 76 слова «центральних органів виконавчої влади, місцевих» замінити словами «центральних органів виконавчої влади, іншими органами державної влади, місцевих»;

26) у частині четвертій статті 79 слова «центральними органами виконавчої влади» замінити словами «центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади»;

27) статтю 80 доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. Документом, що засвідчує факт

пожежі, є акт за встановленою Кабінетом Міністрів України формою».

Акт складається на місці пожежі уповноваженою посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, або його територіального органу (у разі його утворення), один примірник акта з висновком про причини виникнення пожежі подається до органів Національної поліції України (для встановлення події кримінального правопорушення) не пізніше трьох днів з моменту складання акта»;

28) у частині першій статті 82 слова «центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів» замінити словами «центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, Раду міністрів»;

29) частину першу статті 84 виключити;

30) у частині другій статті 87 слова «за висновками медико-соціальних експертних комісій» замінити словами «за рекомендаціями закладів охорони здоров'я»;

31) статтю 90 доповнити частиною п'ятнадцятою такого змісту:

«15. Для організації і забезпечення здобуття загальної середньої освіти, допрофесійної підготовки у сфері цивільного захисту та з метою подальшого вступу до закладів освіти із специфічними умовами навчання, що належать до сфери центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, в системі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, можуть створюватися ліцеї цивільного захисту»;

32) у частині другій статті 91 слова «центральні органи виконавчої влади, органів» замінити словами «центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, органів»;

33) у статті 92:

у першому реченні частини четвертої слова «центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів» замінити словами «центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, Раду міністрів»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. В особливий період періодичність та тривалість проведення командно-штабних (штабних) та інших навчань і тренувань залежно від обстановки, що впливає на виконання завдань цивільного захисту, визначаються центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними (військовими) адміністраціями відповідно до компетенції з організації та проведення таких навчань і тренувань»;

34) у частині другій статті 94 слова «центральних органів виконавчої влади, здійснюється» замінити словами «центральних органів виконавчої влади, інших органів державної влади, здійснюється»;

35) у статті 97:

у частині першій слова «Центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів» замінити словами «Центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, Рада міністрів»;

доповнити частинами третьою і четвертою такого змісту:

«3. Майно, що належить центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, є державною власністю та закріплюється за органами та підрозділами цивільного захисту на праві оперативного управління».

4. Суб'єкти господарювання забезпечують державні пожежно-рятувальні підрозділи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, утворені на підставі договорів для організації і забезпечення охорони від пожеж суб'єктів госпо-





дарювання, майном, приміщеннями, іншими об'єктами та спорудами в обсягах, необхідних для їх діяльності, на умовах, визначених договорами»;

36) частину першу статті 109 викласти в такій редакції:

«1. Рятувальник — це особа, атестована на здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, яка призначена на посаду в аварійно-рятувальній службі для безпосередньої участі в проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, має відповідну спеціальну, фізичну, психологічну підготовку, а також підготовку з надання домедичної допомоги»;

37) статтю 114 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Особам, які проходять службу цивільного захисту, за переліком, встановленим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, видаються жетони.

Зразки жетонів, порядок їх видачі, вилучення та заміни встановлюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

38) частину п'ятнадцяту статті 117 викласти в такій редакції:

«15. Рекомендації про необхідність направлення на медико-психологічну реабілітацію основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб та працівників цивільного захисту надають заклади охорони здоров'я»;

39) у частині першій статті 130:

в абзаці першому слова «центральними органами виконавчої влади, місцевими» замінити словами «центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади, місцевими»;

у пункті 1 слова «галузі, Автономної Республіки» замінити словами «галузі, органу державної влади, Автономної Республіки», а слова «району, територіальної громади» — словами «району, території відповідної територіальної громади»;

у пункті 3 слова «галузі, Автономної Республіки» замінити словами

«галузі, органу державної влади, Автономної Республіки»;

пункт 5 викласти в такій редакції:

«5) план основних заходів цивільного захисту функціональної, територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, її ланки та субланки, центрального органу виконавчої влади, що не утворює функціональну підсистему, іншого органу державної влади на рік»;

пункт 6 після слів «план проведення цільової мобілізації» доповнити словом «України», а слово «або» замінити словом «та»;

доповнити пунктом 7<sup>1</sup> такого змісту:

«7<sup>1</sup>) плани реагування на застосування зброї масового знищення»;

у пункті 8 слова «галузі, Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя, району, територіальної громади» замінити словами «галузі, органу державної влади, Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя, району, території відповідної територіальної громади»;

40) статтю 131 викласти в такій редакції:

«Стаття 131. Облік пожеж та надзвичайних ситуацій

1. В Україні ведеться облік пожеж, надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

2. Облік пожеж та їх наслідків ведеться у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Облік надзвичайних ситуацій та їх наслідків ведеться у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання та інші юридичні особи зобов'язані вести облік пожеж, надзвичайних ситуацій та їх наслідків, які виникають на їх територіях та об'єктах, подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, у встановленому порядку відповідну звітну інформацію, аналізувати причини виникнення пожеж та надзвичайних ситуацій і вживати заходів щодо їх запобігання та недопущення»;

41) частину першу статті 133 доповнити словами «а тих, у власності, володінні або користуванні яких перебувають об'єкти, діяльність яких пов'язана з веденням гірничих робіт або експлуатацією гірничих виробок, у період їх будівництва, реконструкції, експлуатації, ліквідації або консервації здійснюється державними воєнізованими аварійно-рятувальними службами».

3. Пункт «а» частини першої статті 36<sup>1</sup> Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити підпунктом 1<sup>1</sup> такого змісту:

«1<sup>1</sup>) утворення відповідно до законодавства територіальних формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту».

4. Абзац п'ятнадцятий частини першої статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 255 із наступними змінами) після слів «Національної поліції України» доповнити словами «Державної служби України з надзвичайних ситуацій».

5. У частині першій статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250 із наступними змінами):

пункт 4 після слів «або комунальній власності» доповнити словами «зокрема об'єкти фонду захисних споруд цивільного захисту»;

у пункті 5 слово «світломаскування» замінити словами «світлового та інших видів маскування»;

доповнити пунктом 15<sup>1</sup> такого змісту:

«15<sup>1</sup>) зменшувати запаси небезпечних хімічних речовин, вибухо- і пожежонебезпечних речовин на об'єктах підвищеної безпеки»;

пункт 18 викласти в такій редакції:

«18) встановлювати порядок використання за призначенням об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту всіх форм власності та відомчої належності, який повинен передбачати вимоги щодо приведення будівель, споруд чи їх окремих частин у готовність до використання за призначенням відповідно до встановлених

законодавством вимог щодо утримання та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, забезпечення цілодобового безперешкодного доступу до них населення, а також організувати укриття в ньому у разі можливості (наявність вільних місць, можливість доступу сторонніх осіб) усіх категорій населення, здійснення інформування населення про об'єкти зазначеного фонду, у тому числі у доступній для осіб з порушеннями зору та слуху формі»;

доповнити пунктами 18<sup>1</sup> і 18<sup>2</sup> такого змісту:

«18<sup>1</sup>) організувати будівництво захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення та виготовлення (монтування) первинних (мобільних) і облаштування найпростіших укриттів, а також (у разі потреби) відновлення пошкоджених (зруйнованих) об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту»;

18<sup>2</sup>) здійснювати маркування будівель та споруд, транспортних засобів, що підпадають під дію норм міжнародного гуманітарного права, відповідними розпізнавальними знаками (емблемами)».

6. Абзаци восьмий — одинадцятий підпункту 7 пункту 3 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про страхування» від 18 листопада 2021 року № 1909-IX із змінами, внесеними Законом України від 6 жовтня 2022 року № 2655-IX, виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,

8 листопада 2023 року.

№ 3441-IX.

## ЗАКОН УКРАЇНИ

# Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 12 Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

«Стаття 12. Заборони та обмеження для працівників Комісії

1. Працівники Комісії не мають права:

1) бути представниками третіх осіб у відносинах з Комісією;

2) використовувати своє службове становище та/або майно Комісії в політичних цілях чи особистих інтересах;

3) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту, а також в інших випадках, передбачених цим Законом) або підприємницькою діяльністю;

4) розкривати професійну таємни-

цю на ринках капіталу та організованих товарних ринках, крім випадків, встановлених законом.

Вимоги пункту 3 цієї частини не застосовуються до обслуговуючого персоналу.

Вимоги пункту 4 цієї частини застосовуються також до колишніх працівників Комісії.

2. Працівники Комісії повинні неухильно дотримуватися Кодексу етики працівника Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі — Кодекс етики працівника Комісії), затвердженого Комісією як колегіальним органом, та керуватися принципами, передбаченими статтею 3 цього Закону.

3. Працівники Комісії зобов'язані запобігати реальному та/або потенційному конфлікту інтересів під час виконання ними посадових обов'язків.

Порядок запобігання, інформування, управління реальним або потенційним конфліктом інтересів та вжиття заходів для його врегулювання службовцями Комісії встановлюється Кодексом етики працівника Комісії. Такий порядок повинен міс-

тити чіткі вимоги щодо запобігання, інформування, управління реальним або потенційним конфліктом інтересів та вжиття заходів для його врегулювання службовцями Комісії у процесі виконання ними функцій, передбачених цим Законом.

4. Працівникам Комісії забороняється прямо чи опосередковано мати у власності акції (частки), отримувати фінансову чи матеріальну винагороду (допомогу), крім випадків її отримання за виконання функцій держави у наглядових органах, або обіймати будь-яку посаду (у тому числі на громадських засадах) у:

1) професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків;

2) юридичних особах, що провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками;

3) юридичних особах, споріднених та/або афілійованих з особами, визначеними пунктами 1 і 2 цієї частини.

Обіймання посад у процесі управління об'єктами державної або кому-

нальної власності не є порушенням заборон, встановлених цією частиною.

5. Інформація щодо прямого чи опосередкованого володіння акціями (частками), обіймання посад та/або отримання фінансової чи матеріальної винагороди в особах, зазначених у пунктах 1—3 частини четвертої цієї статті, членами сім'ї (в розумінні Закону України «Про запобігання корупції») службовця Комісії підлягає розкриттю в порядку, встановленому Кодексом етики працівника Комісії.

6. Вчинення службовцем Комісії та/або членом його сім'ї (в розумінні Закону України «Про запобігання корупції») правочинів з фінансовими інструментами, крім державних цінних паперів, підлягає обов'язковому погодженню в порядку, встановленому Кодексом етики працівника Комісії, колегіальним органом Комісії, відповідальним за дотримання Кодексу етики працівника Комісії.

Вимоги, передбачені цієї частиною, не застосовуються до правочинів з фінансовими інструментами,



які зареєстровані відповідно до законодавства іноземної держави.

7. Нагляд за дотриманням вимог частин першої — шостої цієї статті здійснюється Комісією у встановленому нею порядку.

8. На службовців Комісії крім заборон та обмежень, визначених частинами першою — шостою цієї статті, поширюються також вимоги та обмеження, встановлені Законом України «Про запобігання корупції».

9. У разі порушення працівником Комісії актів законодавства, у тому числі актів Комісії, невиконання чи неналежного виконання ним посадових обов'язків, доведеного заподіяння шкоди фізичним та/або юридичним особам внаслідок його рішень, дій та/або бездіяльності такий працівник Комісії несе відповідальність відповідно до закону.

2. У Законі України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

1) у пункті 10 частини першої статті 9 слова «згідно із Законом України «Про публічні закупівлі» замінити словами «відповідно до законодавства у сфері публічних закупівель»;

2) у статті 70:

а) частину першу після слів «досвід проведення аудиту» доповнити словами «фінансової звітності»;

б) у частині другій слова «згідно із Законом України «Про публічні закупівлі» замінити словами «відповідно до законодавства у сфері публічних закупівель»;

в) у частині третій слово «п'ять» замінити цифрами «10»;

3) у розділі XV «Прикінцеві положення»:

а) пункт 11 в редакції Закону України від 9 грудня 2023 року № 3518-ІХ вважати пунктом 11<sup>1</sup>;

б) у пункті 12 слово і цифри «пункту 11» замінити словом і цифрами «пункту 11<sup>1</sup>»;

в) доповнити пунктами 13 і 14 такого змісту:

«13. Установити, що у 2024 році положення цього Закону щодо прибутку до розподілу застосовуються з урахуванням особливостей, встановлених пунктом 14 цього розділу.

14. Національний банк має право у 2024 році, до підтвердження зовнішнім аудитором та затвердження Радою Національного банку річної фінансової звітності за 2023 рік, за зверненням Міністерства фінансів України здійснити перерахування до державного бюджету 80 відсотків суми частини прибутку до розподілу, визначеної Правлінням Національного банку відповідно до наданої аудиторській фірмі на підтвердження у складі річної фінансової звітності. Решта суми частини прибутку до розподілу перераховується Національним банком до державного бюджету відповідно до статті 5<sup>1</sup> цього Закону».

3. У Законі України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564 із наступними змінами):

1) пункт 7 частини другої статті 4 викласти в такій редакції:

«7) застосовує до банків заходи реагування»;

2) статтю 6 викласти в такій редакції:

«Стаття 6. Правила Фонду

1. У межах своїх функцій та повноважень Фонд здійснює регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб, виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків.

2. Фонд приймає правила з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими до виконання банками-учасниками, банками, щодо яких здійснюється ліквідація, та пов'язаними з такими банками особами.

3. Правила Фонду набирають чинності з дня їх першого розміщення на офіційному веб-сайті Фонду, як-

що ними не передбачено більш пізній строк набрання чинності»;

3) у частині третій статті 16:

а) абзаци четвертий і п'ятий замінити зотирма новими абзацами такого змісту:

«Фонд має право відповідно до законодавства за рахунок коштів Фонду:

укласти договір страхування відповідальності Фонду, у тому числі за шкоду, заподіяну внаслідок професійної помилки його працівників, членів виконавчої дирекції Фонду, уповноважених осіб Фонду, за класом страхування 13, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування»;

укласти договір страхування відповідальності членів виконавчої дирекції Фонду, уповноважених осіб Фонду, у тому числі за шкоду, заподіяну внаслідок професійної помилки таких осіб, за класом страхування 13, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування»;

укласти договір страхування від нещасного випадку членів виконавчої дирекції Фонду, уповноважених осіб Фонду за класом страхування 1, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування».

У зв'язку з цим абзаци шостий і сьомий вважати відповідно абзацами восьмим і дев'ятим;

б) в абзаці восьмому слова «страховими компаніями відповідно до умов договорів страхування (у разі їх укладення)» замінити словами «страховиками у разі укладення договорів страхування»;

4) в абзаці п'ятому частини першої статті 22 слова «своїм нормативно-правовим актом» замінити словами «правилами Фонду»;

5) у назві статті 24 слова «штрафи за адміністративні порушення» виключити;

б) статті 29 і 30 викласти в такій редакції:

«Стаття 29. Набуття Фондом права кредитора банку

1. Фонд набуває прав кредитора банку:

1) на суму фактично задоволених Фондом вимог вкладників банку в межах граничного розміру відшкодування коштів закладами у період з дня початку тимчасової адміністрації банку або ліквідації банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», до дати затвердження ліквідаційного балансу банку, у тому числі на суму наданої Фондом приймаючому або перехідному банку фінансової підтримки;

2) на суму нарахованого, але не сплаченого регулярного збору до Фонду, а також на суму заборгованості із сплати зборів, пені та/або штрафів до Фонду, нарахованих до дня, що передує дню запровадження процедури ліквідації»;

«Стаття 30. Регулювання Фондом участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб

1. Фонд здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб шляхом:

1) прийняття в межах своїх повноважень правил, обов'язкових до виконання;

2) здійснення контролю за виконанням зобов'язань банків, які є учасниками Фонду, у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб;

3) виведення неплатоспроможних банків з ринку, ліквідації банків;

4) в інших формах, передбачених цим Законом.

2. Банки-учасники, банки, щодо яких здійснюється ліквідація, та пов'язані з такими банками особи зобов'язані дотримуватися правил Фонду та виконувати вимоги, встановлені Фондом у межах його повноважень»;

7) у статті 33:

а) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Заходи реагування»;

б) у частині першій слова «адміністративно-господарські санкції» замінити словами «заходи реагування»;

в) у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2. При застосуванні Фондом до банку заходу реагування у вигляді штрафу застосовуються такі розміри штрафів»;

в абзаці восьмому слова «Накладення Фондом на банк адміністративно-господарської санкції» замінити словами «Застосування Фондом до банку заходу реагування»;

г) у частині третій слова «застосована адміністративно-господарська санкція» замінити словами «застосовано захід реагування»;

г) частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Правилами Фонду встановлюються критерії істотності порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб для диференціації заходів реагування та їх розмірів, передбачених частинами другою і третьою цієї статті»;

д) абзац перший частини п'ятої викласти в такій редакції:

«5. Рішення про застосування до банку заходів реагування, передбачених частиною першою цієї статті, приймаються директором-розпорядником Фонду, його заступниками в порядку, встановленому правилами Фонду»;

8) частину сьому статті 35 викласти в такій редакції:

«7. Страхування уповноваженої особи Фонду від нещасного випадку здійснюється у порядку, визначеному статтею 16 цього Закону»;

9) у статті 49:

а) перше речення частини першої доповнити словами «крім вимог вкладників у межах гарантованої Фондом суми відшкодування коштів закладами»;

б) у частині другій:

пункт 1 доповнити словами «крім вимог вкладників у межах гарантованої Фондом суми відшкодування коштів закладами»;

«Вимоги вкладників включаються до реєстру акцептованих вимог кредиторів:

у сумі, визначеній у реєстрі відшкодувань вкладникам для здійснення виплат, затверженому виконавчою дирекцією Фонду на загальну суму, що підлягає відшкодуванню вкладникам такого банку на кінець дня, що передує дню початку тимчасової адміністрації банку, — у разі виведення банку з ринку у спосіб, визначений пунктом 1 частини другої статті 39 цього Закону, або ліквідації банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність»;

у сумі фактично задоволених Фондом вимог вкладників у межах граничного розміру відшкодування коштів закладами та наданої Фондом приймаючому або перехідному банку фінансової підтримки — у разі виведення банку з ринку у спосіб, визначений пунктами 2—4 частини другої статті 39 цього Закону»;

в) частину п'яту після слів «вимог кредиторів» доповнити словами «крім вимог вкладників у межах гарантованої Фондом суми відшкодування коштів закладами»;

г) частину шосту після слів «реєстру акцептованих вимог кредиторів, крім» доповнити словами «задоволення вимог вкладників у межах гарантованої Фондом суми відшкодування коштів закладами та»;

г) частину восьму доповнити реченням такого змісту: «Вимоги вкладників у межах гарантованої Фондом суми відшкодування коштів закладами підлягають задоволенню протягом строку, визначеного статтею 28 цього Закону»;

10) у статті 52:

а) пункти 3 і 7 частини першої викласти в такій редакції:

«3) вимоги закладами фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб — підприємців), крім вимог, за якими Фонд не відшкодовує кошти відповідно до частини четвертої статті 26 цього Закону, у межах граничного розміру відшкодування коштів, у тому числі вимоги закладами фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб — підприємців) на суму наданої фінансової підтримки приймаючому або перехідному банку»;

«7) вимоги Фонду на суму нарахованого, але не сплаченого регулярного збору до Фонду, а також на суму заборгованості із сплати зборів, пені та/або штрафів до Фонду, нарахованих до дня, що передує дню запровадження процедури ліквідації, та вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними з банком особами, юридичних осіб — клієнтів банку, які не є пов'язаними з банком особами»;

б) частину четверту доповнити новим абзацом першим такого змісту:

«4. Фонд набуває право вимоги вкладників до банку відповідно до статті 29 цього Закону за коштами, які Фонд відшкодовує у сумі, що не перевищує суму граничного розміру відшкодування коштів закладами».

У зв'язку з цим абзац перший вважати абзацом другим;

11) у розділі X «Прикінцеві та перехідні положення»:

а) у підпункті 3 пункту 21 слова «адміністративно-господарські санкції» замінити словами «захід реагування»;

б) в абзаці першому пункту 24 слова і цифри «після 24 лютого 2022 року» виключити;

12) у тексті Закону слова «нормативно-правові акти Фонду» в усіх відмінках і числах замінити словами «правила Фонду» у відповідному відмінку і числі.

4. Пункт 14 статті 16 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про валюту і валютні операції» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 30, ст. 239 із наступними змінами) виключити.

5. Підпункт 7 пункту 2 розділу XIV «Прикінцеві положення» Закону України «Про правотворчу діяльність» від 24 серпня 2023 року № 3354-ІХ виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через один рік з дня набрання ним чинності, крім:

пункту 1 розділу I цього Закону, який набирає чинності та вводиться в дію з дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках» від 22 лютого 2024 року № 3585-ІХ;

пункту 2, підпунктів 3 і 8, підпункту «б» підпункту 11 пункту 3 та пункту 4 розділу I цього Закону, пункту 3 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Нормативно-правові акти Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, чинні на день набрання чинності цим Законом, діють до визнання їх такими, що втратили чинність, на підставі відповідних актів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

3. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.  
м. Київ,  
21 березня 2024 року.  
№ 3624-ІХ.





## ЗАКОН УКРАЇНИ

# Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства у сфері лобювання

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) такі зміни:

1) пункт 5 частини першої статті 24 доповнити абзацом третім такого змісту: «заборона здійснення лобювання»;

2) у частині першій статті 25 слова «займатися певною діяльністю — тільки як додаткове» замінити словами «займатися певною діяльністю, заборона здійснення лобювання — тільки як додаткове»;

3) у статті 30: назву викласти в такій редакції:

«Стаття 30. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, заборона здійснення лобювання»;

частину сьому викласти в такій редакції: «Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, заборона здійснення лобювання призначаються судом строком на один рік, коли їх спеціально передбачено в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини цього Кодексу»;

4) доповнити статтями 188<sup>46-1</sup> і 188<sup>46-2</sup> такого змісту:

«Стаття 188<sup>46-1</sup>. Незаконне здійснення лобювання

здійснення лобювання особою, яка не отримала статусу суб'єкта лобювання, або особою, статус суб'єкта лобювання якої припинений або зупинений, —

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, —

тягне за собою накладення штрафу від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Здійснення лобювання особою, яка при набутті статусу суб'єкта лобювання не повідомила про наявність обставин, що виключають можливість такої особи бути суб'єктом лобювання відповідно до Закону України «Про лобювання», —

тягне за собою накладення штрафу від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 188<sup>46-2</sup>. Порушення законодавства у сфері лобювання

Неподання або несвоечасне подання звіту щодо лобювання суб'єктом лобювання до Реєстру прозорості —

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

## ЗАКОН УКРАЇНИ

# Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо договорів керованого доступу

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про публічні закупівлі» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 45, ст. 289 із наступними змінами) такі зміни:

1. Частину п'яту статті 3 доповнити пунктом 24 такого змісту:

«24) оригінальні (інноваційні) лікарські засоби, що підлягають закупівлі за договорами керованого доступу, які укладаються відповідно до закону центральним органом виконавчої влади,

що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, або за його дорученням особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, з власником реєстраційного посвідчення на оригінальний (інноваційний) лікарський засіб або уповноваженим ним представником (далі — заявник).

За результатами такої закупівлі протягом трьох робочих днів з моменту укладення договору керованого досту-

повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, —

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян із заборною здійснення лобювання строком на один рік.

Неподання або несвоечасне подання до Національного агентства з питань запобігання корупції заяви про зупинення або припинення статусу суб'єкта лобювання або заяви про виключення з Реєстру прозорості відомостей щодо фізичної особи, яка здійснює лобювання від імені юридичної особи — суб'єкта лобювання, у випадках, передбачених Законом України «Про лобювання», —

тягне за собою накладення штрафу від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення встановлених законом обмежень щодо предмета лобювання або здійснення лобювання в комерційних інтересах особи, яка не може бути бенефіціаром, чи на замовлення особи, яка не може бути клієнтом, або фінансування лобювання за рахунок коштів (засобів), які не можуть бути джерелом фінансування лобювання відповідно до Закону України «Про лобювання», —

пу в електронній системі закупівель оприлюднюється звіт про цей договір, укладений без використання електронної системи закупівлі. У цьому звіті зазначається інформація про:

заявника; міжнародну непатентовану назву лікарського засобу (за наявності); торговельну назву лікарського засобу;

форму випуску та дозування лікарського засобу;

## ЗАКОН УКРАЇНИ

# Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилення ефективності функціонування інституту службових осіб, відповідальних за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9—13, ст. 88) такі зміни:

1. У статті 212: назву, частини першу і другу викласти в такій редакції:

«Стаття 212. Особа, відповідальна за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих

1. В органі, до складу якого входить підрозділ органу досудового розслідування, мають бути призначені одна або декілька службових осіб, відповідальних за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих.

2. Відповідальними за перебування та забезпечення дотримання прав затрима-

них не можуть бути слідчі, дізнавачі, керівники органів досудового розслідування, керівники органів дізнання, інші співробітники підрозділу органу досудового розслідування та оперативних підрозділів»;

у частині третій: абзац перший після слова «перебування» доповнити словами «та забезпечення дотримання прав»;

пункт 2 доповнити словами «здійснити опитування щодо обставин затримання, застосування уповноваженою службовою особою заходів примусу, проведення особистого обшуку та вилучення майна, повідомлення затриманого про підстави затримання та його права, повідомлення третіх осіб про факт затримання, стан здоров'я затриманого»;

доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) у разі виявлення порушень дотримання прав затриманої особи, фактів катування, жорстокого або нелюдського ставлення до неї негайно вжити заходів щодо їх припинення та доповісти про такі факти керівнику органу, до складу якого входить підрозділ органу досудового розслідування, і письмово повідомити прокурора».

2. Частину п'яту статті 213 та частину сьому статті 298<sup>2</sup> після слова «перебування» доповнити словами «та забезпечення дотримання прав».

3. Частину першу статті 368 доповнити пунктом 3<sup>1</sup> такого змісту:

«3<sup>1</sup>) чи підлягає обвинувачений звільненню від відповідальності».

II. Прикінцеві положення

тягнуть за собою накладення штрафу від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Суб'єктом правопорушень у цій статті є фізичні особи та керівники юридичних осіб, які відповідно до Закону України «Про лобювання» зареєстровані як суб'єкти лобювання»;

5) статтю 221 після цифр «188<sup>46</sup>» доповнити цифрами «188<sup>46-1</sup>, 188<sup>46-2</sup>»;

6) у пункті 1 частини першої статті 255 абзац «Національного агентства з питань запобігання корупції (статті 172<sup>4</sup>—172<sup>9</sup> (в частині правопорушень, вчинених службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище), 188<sup>46</sup>, 212<sup>15</sup>, 212<sup>21</sup>)» викласти в такій редакції:

«Національного агентства з питань запобігання корупції (статті 172<sup>4</sup>—172<sup>9</sup> (у частині правопорушень, вчинених службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище), 188<sup>46</sup>, 188<sup>46-1</sup>, 188<sup>46-2</sup>, 212<sup>15</sup>, 212<sup>21</sup>)»;

7) статтю 285 доповнити частиною одинадцятю такого змісту:

«Постанова суду про накладення адміністративного стягнення у виді заборони здійснення лобювання у триденний строк з дня набрання нею законної сили направляється Національному агентству з питань запобігання корупції для внесення до Реєстру прозорості запису про зупинення статусу суб'єкта лобювання».

2. Цей Закон набирає чинності з дня введення в дію Закону України «Про лобювання» від 23 лютого 2024 року № 3606-IX.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,  
21 березня 2024 року.  
№ 3620-IX.

строк дії договору керованого доступу».

2. Пункт 3<sup>4</sup> розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Частину першу статті 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19 із наступними змінами) доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

«оригінальний (інноваційний) лікарський засіб — лікарський засіб, що був уперше у світі зареєстрований на основі повного комплексу документів щодо його якості, безпеки та ефективності (повної реєстраційної інформації)».

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,  
21 березня 2024 року.  
№ 3622-IX.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,  
21 березня 2024 року.  
№ 3623-IX.